

Naqqiut

(UKA2024-mi ullormut oqaluuserisassat allanngorneri pissutigalugit kingunerisatut allannguutit)

Ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaata 20 procentimut apparneqarnissaanik Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Appaaneq ulloq 1. januar 2025 atuutilissaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit)

Akissuteqaat

(Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalackersuisoq)

Siullermeerinnineq

Naalackersuisut sinnerlugit siunnersuuteqartoq aalajangiiffigisassatut siunnersuutaanut qutsavigaara.

Inuussutissarsiortut akileraarusiivigineqartarnerisa aqqissuuteqqinnissaata pingaarutaa isumaqatigilluinnarpaat. Akileraartarneq pillugu isumaqatigiisummi aqqissuusseqqinnissamut siunnerfik 5-imi "Nunarput najoruminarnerulersitsigu"-mut atatillugu Naalackersuisut aqqissuusseqqinnernut taamaattunut tigussaasunik pilersaaruteqarput.

Sulinermi tassani partiit kissaataannik ilanngussinissamut Naalackersuisut ammasorujussuupput, inuussutissarsiortunullu akileraarusiisarnermik aqqissuusseqqinnermik oqimaaqatigiisumik politikikkut atituumik isumaqatigiisuteqarnissaaq sulissutigisavaat. Naalackersuisuttaaq ingerlatseqatigiiffinnut akileraarusiisarnernup qaffasissusaata eqqarsaatigeqqinnissaa isumaqatigaat, peqatigisaanillu tamakkiisumik isiginnittumik sulinissaaq pingaartillugu. Siunnersuutit ataasiakkaat politikikkut anguniakkanut isumaqatigiisutisatsinnut pitsaanerpaamik siuarsaasinnaanerannik oqimaalutarneqartariaqarput.

Ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummik appaaneq sunniuteqarnerpaanersoq qularnaagaanngilaq. Akileraarusiinernik oqilisaaneq suliffeqarfinnut aallarterlaanut sanilliullugu ingerlatseqatigiiffinnut anginernut ingerlalluortunullu iluaqutsiinerusarpoq. Immikkoortunillu amerlasuunik, soorlu allaffissornikkut oqilisaanernik imaluunniit kinguaariit nikinnissaanut periarfissat pitsaanerunik, siunissami siuariartornissami ilapittuilluarsinnaanerusunik peqarpoq. Inuussutissarsiortermi akileraarusiisarnermik aqqissuusseqqinnermi suliffeqarfiit minnerusut nunaqavissullu siuarsamissaat anguniakkat ilagaat. Tassunga tunngatillugu namminersorlutik inuussutissarsiortut aqqissuusseqqinnermik suliaqarnermut akuutinnissaat, taamaalillunilu ajornartorsiutinik aqqissugaasinnaasunillu tikkuusseqataanissaat annertuumik pingaaruteqarpoq.

Aqqissuusseqqinnerup aningaasaqarnikkut oqimaaqatigiittup suliarineqarnissaa pingaaruteqartoq, Naalackersuisut ilanngullugu isumaqarput.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuummi ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummik appaanermi aningaasatigut kinguneqaatissat 10,2 mio. kr.-nut pisortanut naleqartussatut naatsorsorneqarput.

Naggasiullugu aalajangiiffigisassatut siunnersuummi saqqummiunneqartumi ajornartorsiutit pilersussat erseqqissarneqassapput.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuummi Naalackersuisut allannguineramik ingerlannissaanut Naalackersuisut piginnaatitaaffiginngisaannik, taamaammallu aamma Inatsisartunut peqqussutigineqartariaqanngitsumik peqqusivoq. Inatsisartut aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsissaanni § 60-imi ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummik procentimik aalajangersaapput.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip imarisaa malillugu, ingerlatseqatigiiffinnut akileraarut ulloq 1. januar 2025-mi atuutilersinneqassaaq. Aappassaaneerinninnissarli aatsaat ulloq 18. februar 2025 pisussanngortillugu pilersaarutigineqarpoq. Aalajangiiffigisassatut siunnersuummik akuersineq taamaalilluni inatsimmik allannguinerup kingumoortumik atuutilernissaanik tunngavissaqartinneqassaaq, tamannalu akileraartarnermi pissusissamisuunngilaq.

Ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummik taama annertussusilimmik appaaneq, Danmarkip Kalaallillu Nunaata akornanni marloqiusamik akileraannginnissamik isumaqatigiissutip ilaanik isumaqatiginninniaqqinnissamik Danmarkip piumasaqalerneranik kinguneqarsinnaasoq ilimagisariaqartoq, naggasiullugu oqaatigineqassaaq. Taamatut isumaqatiginninniaqqinnermi Kalaallit Nunaata qallunaanut aningaasaliisartunut iluanaarutimik akileraarutimik akileraarusiisinnaaneramik appartitsissasoq naatsorsuutigineqassaaq. Ullumikkut Kalaallit Nunaata akileraarusiisinnaatitaanera 35 procentiuvoq, akerlianillu Danmarkip pisup assingani akileraarusiisinnaatitaanera 0-iuvoq 15 procentiulluniluunniit. Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffiit iluanaarutimik akiliisut aallaavittut iluanaarutimik akiliutimik ilanngaateqarsinnaatitaapput, akerlianillu Danmarkimi ingerlatseqatigiiffiit aallaavittut ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummik akileereernerminni sinneqartoorutiminnit iluanaarutissiisernerat tassani assigiinngissutaavoq. Appaanissamik siunnersuutigineqartumi iluanaarutitigut sunniutit pitsaanngitsut taamaalillutik aalajangiiffigisassatut siunnersuummi allassimasunit annertunerugunarpuit.

Naalackersuisut inuussutissarsiornermut akileraartarnermik aaqqissuusseqqilereermata, tamatumani ineriartornermik aamma suliffeqarnermik siuarsaasussamik kiisalu suliffeqarfinnut minnermut piffinniittunullu allaffissornikkut pisariillisaasussamik, aalajangiiffigisassatut siunnersuut itigartinneqassasoq inassutigaarput.